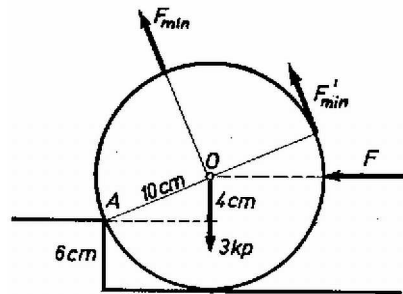

A vízszintes irányban ható F erőnek olyan nagyok kell lennie, hogy a lépcső élére vonatkozó forgatónyomatéka nagyobb legyen a 3 kp-os súlyerő forgatónyomatékánál. Az F erő karja 4 cm, a súlyerő karja Pitagorász tétele alapján $\sqrt{100 - 16} \approx 9,16$ cm. Írjuk fel a forgatónyomatékok egyenlőségét:

$$F \cdot 4 \text{ cm} = 3 \text{ kp} \cdot 9,16 \text{ cm}, \quad \text{innen}$$

$$F = 6,87 \text{ kp}.$$

Tehát 6,87 kp-nál nagyobb erő szükséges a henger felgördítéséhez.

Nézzük meg, a tengelyen átmenő erők közül milyen irányú a henger felgördítéséhez szükséges minimális erő. Adott forgatónyomaték legyőzéséhez szükséges erők közül az a legkisebb, amelynek karja a lehető legnagyobb, ez pedig akkor érvényes, ha az erő hatásvonala merőleges OA -ra, ekkor az erő karja 10 cm. Így kapjuk:

$$F_{\min} \cdot 10 \text{ cm} = 3 \text{ kp} \cdot 9,16 \text{ cm},$$

$$F_{\min} = 2,748 \text{ kp}.$$

Horváth József (Hódmezővásárhely, Ságvári E. Ált. Isk., 8. o. t.)

Megjegyzés. A megoldók tekintélyes része a felgördítéshez szükséges erő minimumát nemcsak a henger tengelyén áthaladó erőkre kereste, hanem megengedett olyan erőket is, melyek hatásvonala érinti a henger felületét. Ezeket a megoldásokat is elfogadtuk, eredményül az előbb kapott erő fele, $F'_{\min} = 1,374$ kp adódott.